

Od runa do volne nekoč in danes

V Rokodelskem centru DUO in v Okroglem stolpu Loškega muzeja je na ogled razstava Od runa do volne.

Igor Kavčič

Dvojna razstava Od runa do volne v Rokodelskem centru DUO in v Okroglem stolpu Loškega muzeja je del projekta Roko-delci v okviru LAS loškega pogorja, ki ga zaokrožuje večmesečni proces dokumentiranja in raziskovanja volne, v katerem so združili moči v celostni obravnavi ovce, od pogleda v zgodovino ovčarstva s poudarkom na loškem območju do uporabe ovčjega runa, predenja in volne ter izdelkov iz nje.

Na razstavi v Rokodelskem centru DUO najprej spoznavamo tradicionalne postopke obdelave materiala, ki ga dajejo ovce, torej od runa in predenja do izdelkov iz volne skozi rokodelsko sedanost. V centru že več let sodelujejo z Bojano Ažman, ki in vodi tečaje predenja, na katerih je spodbudila mnoge nove predice, da so se naučile predenja volne na kolovrat. Več let je zbirala tudi gradivo za priročnik, ki je izšel prejšnji teden in ga je moč dobiti v Rokodelskem centru DUO. Priročnik so v Rokodelskem centru DUO nadgradili z dokumentarnim filmom, v katerem Bojana Ažman deli svoje znanje od pranja, česanja runa do predenja na kolovratu in barvanja volne z rastlinami. Priročnik je oblikovala Jana Jocif, film pa so posneli pri Karata filmu. Film si je s pomočjo

Sodelavke na obeh razstavah Od runa do volne / Foto: Igor Kavčič

QR kod za posamezne faze obdelave runa mogoče ogledati tudi po delih. Na razstavi v centru so predstavljeni tudi izdelki rokodelk Bojane Ažman, Anje Musek, Darje Rant, Ladke Peneš, Lucije Tičar, Petre Vengar in Tatjane Švab.

Zgodovinskemu vidiku ovčereje in uporabe volne na Loškem pa sta se z razstavo v Okroglem stolpu posvetili Sara Šifrar Krajnik in Nina Misson. Marsikaj izvemo o razvoju ovčereje na Slovenskem, nato še na Škofjeloškem. Razdelku Predenje in tkanje na Škofjeloškem, ki ga v osredju prostora plemenitijo tudi predmeti, namenjeni tej dejavnosti, sledi še pomenljiv del razstave z naslovom Ovce in predenje v ljudskem pripovedništvu na Slovenskem. Ovce se kot ene od najpomembnejših domačih živali pogosto pojavljajo v pregovorih, pripovedkah in ljudskem pesništvu, še posebno opazno vlogo pa imajo v krščanski simboliki in likovni umetnosti, ki se nanjo navezuje.

Ovce niso bile koristne le zaradi runa, že v starem svetu so jih ljudstva pogosto uporabljala za žrtvene živali, ker so ponižno sprejemale svojo usodo. Avtorici razstave pa sta v branje pripravili tudi nekaj zanimivih pregovorov na temo ovac. V muzeju 15. oktobra pripravljajo vodenje po razstavi, 14. decembra pa bo za otroke na sporedu delavnica izdelovanja ovčk.

V okroglem stolpu Loškega gradu / Foto: Igor Kavčič